

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 18. september 2023
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Laura Emilie Tolstrup
Kornerup
Sagsnr.: 2023-0030-9232
Dok.: 2926842

Besvarelse af spørgsmål nr. 1059 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1059 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 25. juli 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Niklas V. Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1059 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om det er muligt inden for Danmarks internationale forpligtelser at oprette et system, hvor politiet, Kriminalforsorgen, Gældsstyrelsen og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) automatisk notificeres med PNR-oplysninger, når sigtede, tiltalte, indsatte, efterlyste, prøveløsladte med vilkår, skyldnere med forfalden offentlig gæld eller personer, der skal være til rådighed for arbejdsmarkedet, rejser med fly?”

Svar:

1. Indsamlingen, anvendelsen og opbevaringen af PNR-oplysninger er reguleret i lov nr. 1709 af 27. december 2018 om indsamling, anvendelse og opbevaring af oplysninger om flypassagerer (PNR-loven), som trådte i kraft den 1. januar 2019. Loven er i vidt omfang baseret på reglerne, der er fastsat i Europa-Parlamentets direktiv (EU) 2016/681 af 27. april 2016 om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) til at forebygge, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet (PNR-direktivet). PNR-direktivet er omfattet af det danske retsforbehold og er derfor ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Det fremgår af PNR-lovens § 13, at de kompetente myndigheder (politiet og toldstyrelsen, jf. lovens bilag 3) alene må behandle PNR-oplysninger med henblik på at forebygge, opdage, efterforske eller retsforfølge terrorhandlinger eller grov kriminalitet, der kan straffes med mindst 3 års fængsel. For så vidt angår PET og FE finder henholdsvis lov om Politiets Efterretningstjeneste og lov om Forsvarets Efterretningstjeneste anvendelse på behandlingen af PNR-oplysninger og resultatet af behandlingen af oplysningerne.

Der er således ikke hjemmel i PNR-loven til, at andre end disse myndigheder kan behandle PNR-oplysninger. De formål, som myndighederne efter loven kan behandle oplysningerne med henblik på, er ligeledes begrænsede.

Danmark er som nævnt ikke bundet af PNR-direktivet, men EU-retten har betydning for den danske PNR-ordning. Baggrunden for dette er, at de grundlæggende rettigheder og principper i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (Chartret) finder anvendelse, navnlig retten til beskyttelse af personoplysninger og retten til privatlivets fred, jf. Chartrets artikel 7 om respekt for privatliv og familieliv og artikel 8 om beskyttelse af personoplysninger, idet PNR-loven regulerer luftfartsselskaberne og

dermed berører den fri udveksling af tjenesteydelser, jf. artikel 56 TEUF. Hertil kommer, at håndteringen af PNR-oplysninger kan falde inden for både retshåndhævelsesdirektivets og databeskyttelsesforordningens anvendelsesområde.

2. EU-Domstolen (EUD) afsagde den 21. juni 2022 dom i sagen Ligue des droits humains (C-817/19) om PNR-direktivets forenelighed med EU-retten, herunder Chartret, som Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg blev orienteret om ved notat af 30. juni 2023 (EUV 2022-23, EUV Alm. del – Bilag 604 og REU 2022-23, Alm. del, bilag 243). Som det fremgår af notatet, fastslår EUD – ud fra bl.a. en fortolkning af Chartrets artikel 7 og 8 samt proportionalitetsprincippet – at PNR-oplysninger ikke må behandles til andre formål end dem, der udtrykkeligt er nævnt i direktivet, dvs. med henblik på at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet.

Det vil således ikke inden for rammerne af Danmarks EU-retlige forpligtelser være muligt at anvende PNR-oplysninger til andre formål end bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme.